

Rae vald
Vaskjala küla
Veskimäe tee 5
Dendroloogiline
hinnang

Töö 12/23

Tartu 2023

Ülle Jõgar

PhD, botaanik-dendroloog

Kaie Metsaots

PhD, maastikuarhitekt

OÜ Aktiniidia

ylle.oma@gmail.com

SISUKORD

1.	SISSEJUHATUS.....	3
2.	DENDROLOOGILINE HINNANG.....	4
2.1.	METOODIKA.....	4
2.2.	PUITTAIMESTIKU ÜLDANDMED	4
2.3.	PUITTAIMESTIKU HALJASTUSLIK VÄÄRTUS	5
3.	KOKKUVÕTE.....	5
4.	LISAD	6
	LISA 1. NUMEREERITUD HALJASTUSLIKE OBJEKTIDE NIMEKIRI	6
	LISA 2. PUUDE HALJASTUSLIKU VÄÄRTUSE HINDAMISE SKAALA	7
	LISA 3. FOTOD	8
	LISA 4. DENDROLOOGILISE HINNANGU KAART	10

1. SISSEJUHATUS

Dendroloogilise hinnangu ala asub Rae vallas Vaskjala külas Veskimäe tee 5 kinnistul (katastriüksus 65301:003:0619). Vaadeldava kinnistu pindala on 3872 m². Veskimäe tee 5 maa sihtotstarve on 100% elumumaa. Ala asub Piritä jõe ääres, piirkonnas, kus on peamiselt eramajad (joonis 1).

Joonis 1. Veskimäe tee 5 dendroloogilise hinnangu ligikaudne asukoht on märgitud punase joonega. Alus: Maa-ameti kaardiserveri ortofoto.

Käesoleva töö eesmärk on anda hinnang vaadeldaval kinnistul ja selle vahetus naabruses kasvavatele puudele ja põõsastele.

Välivaatlused viidi läbi 3. mail 2023 Ülle Jõgari ja Kaie Metsaotsa poolt.

Töö koosneb tekstilisest ülevaatest, puittaimede numereeritud nimekirjast (lisa 1), puude väärtushinnangute seletusest (lisa 2), alal tehtud fotodest (lisa 3) ja PDF ning DWG formaadis dendroloogilise hinnangu kaardist (lisa 4).

2. DENDROLOOGILINE HINNANG

2.1. METOODIKA

Dendroloogiline hinnang on koostatud välitöö andmete põhjal, töö tegemisel ning vormistamisel on lähtutud Tallinna Linnavalitsuse 20.06.2020. a määruses nr 15 „Haljastuse inventeerimise kord“ sätestatud nõuetest.

Töö käigus identifitseeritakse alusplaanil toodud projekti alasse jäävad dendroloogilised objektid. Haljastuslike objektide nimekirjas järgneb numbrile puittaimede taksoni nimi, puu ümbermõõt sentimeetrites (mõõdetud 1,3 m kõrguselt maapinnast), puu diameeter, hinnanguline kõrgus, haljastusliku väärtuse hinne ja märkused. Mitmeharulisel puul, mis hargnes madalamalt kui 1,3 m, mõõdetakse eraldi kõigi harude ümbermõõt, mis tuuakse tabelis eraldatult „&“ märgiga. Puu kõrgused hinnatakse visuaalselt, kasutades Suunto kõrgusemõõtmist.

Väärtusklasside määramisel kasutatakse 5-astmelist skaalat (Lisa 2 – „Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala“). Dendroloogilisel plaanil tähistatakse puude haljastuslik väärtus järgmiselt: I väärtusklassi - punane, II - sinine, III - roheline, IV - kollane ja V - pruun värv.

2.2. PUITTAIMESTIKU ÜLDANDMED

Välitööde käigus hinnati vaadeldaval alal 15 dendroloogilist objekti, millest 14 olid üksikpuud ja üks puude rühm. Geodeetiline alusplaan oli mõnevõrra vananenud. Lisaks plaanile märgitud puittaimedele hinnati kaheksat puud, mille asukohad skeemil on ligikaudsed. Ei leitud ühte plaanile märgitud puud.

Kirjeldatud dendroloogilistest objektidest 12 asusid vaadeldaval kinnistul ja ülejäänud kolm selle vahetus naabruses. Nende puude, millele juurdepääs oli takistatud, tüvede läbimõõdud on määratud visuaalsel teel.

Tabel 1. Taksonite nimekiri

Nr	kodumaisus	lühend	eestikeelne nimetus	ladinakeelne nimetus
1	+	Va	harilik vaher	<i>Acer platanoides</i>
2	+	Lv	hall lepp	<i>Alnus incana</i>
3	+	Sa	harilik saar	<i>Fraxinus excelsior</i>
4		Õ	aedõunapuu	<i>Malus domestica</i>
5	+	Tm	harilik toomingas	<i>Padus avium</i>
6		Pr	harilik pirnipuu	<i>Pyrus communis</i>
7	+	ReH	hõberemmelgas	<i>Salix alba</i>
8	+	Re	raagremmelgas	<i>Salix caprea</i>

Suurem osa kirjeldatud dendroloogilistest objektidest olid keskmise (III väärtusklass) haljastusliku väärtusega. Kokku registreeriti vaadeldaval alal kaheksa puittaimede taksonit, millest kuus olid kodumaised liigid (tabel 1).

2.3. PUITTAIMESTIKU HALJASTUSLIK VÄÄRTUS

Haljastuslik väärtus määrati 15 dendroloogilisel objektil. I ja II väärtusklassi kuuluvaid puittaimi vaadeldaval alal ei leidu.

III väärtusklassi määrati 11 dendroloogilist objekti mis olid kõik üksikpuud. Keskmise haljastusliku väärtusega puud olid vaadeldaval kinnistul üks harilik saar (plaanil nr 2), kaks harilikku vahtrat (nr 4 ja 6), üks hall lepp (nr 5), kolm noort hõberemmelgat (nr 9, 10 ja 11) ja üks harilik pirnipuu (nr 13). Naaberkinnistul asuvad üks harilik vaher (nr 7), üks hõberemmelgas (nr 8) ja üks harilik toomingas (nr 12). Need on kõik haljastuse seisukohast olulised puittaimed, mis on soovitatav võimaluse korral säilitada.

IV väärtusklassi kuulub neli dendroloogilist objekti. Madala haljastusliku väärtusega on kaks aedõunapuud (plaanil nr 1 ja 3), üks raagremmelgas (nr 14) ja üks remmelgate rühm (nr 15). Need kõik on väheväärtuslikud puud, mida võib säilitada kui biomassi, kuid mis on soovitatav likvideerida või asendada.

V väärtusklassi kuuluvaid dendroloogilisi objekte vaadeldavalt alalt ei leitud.

3. KOKKUVÕTE

Praegune haljastuse olukord vaadeldaval alal on rahuldav. Olemasolev kõrghaljastus on jaotunud ebaühtlaselt - enamus keskmise väärtusega puittaimi kasvab kinnistu idapoolses osas Pirita jõe ääres. Liigiline mitmekesisus on väike – lisaks kahele viljapuule leidub siin vaid kuus erinevat taksonit, mis on kõik heitlehised liigid. Edaspidi võiks pöörata rohkem tähelepanu haljastuse mitmekesistamisele – siin võiksid olla esindatud ka igihaljad taksonid ja lisaks puudele võiks siia istutada ka ilupõõsaid.

Vundamendiauku kasvanud pajud (peamiselt ragremmelgad) kasvavad ümbritsevast maapinnast madalamal ja asetsevad liiga tihedalt, mistõttu on nende võrad väga kitsad ja ühepoolsed. Need puud on soovitatav eemaldada.

Dendroloogilise hinnangu juurde kuuluvad puittaimede numereeritud nimekiri (lisa 1), puude väärtushinnangute selgitus (lisa 2), alal tehtud fotod (lisa 3), DWG ja PDF formaadis asukohaskeem (lisa 4) ning rohttaimeliikide nimekiri (lisa 5).

4. LISAD

LISA 1. NUMEREERITUD HALJASTUSLIKE OBJEKTIDE NIMEKIRI

Jrk. nr.	Takson	Haljas- tuslik objekt	Ümber- mõõt (cm)	Dia- meeter (cm; m)	Hinnanguli- ne kõrgus (m)	Haljastus- väärtus	Märkused
1	aedõunapuu	üksikpuu		9	4	IV	
2	harilik saar	üksikpuu	48	15	7	III	võra all toominga põõsas
3	aedõunapuu	üksikpuu	46 & 20	15 & 6	6	IV	2 haru
4	harilik vaher	üksikpuu	73	23	10	III	
5	hall lepp	üksikpuu	89	28	11	III	väga ühepoolse võraga
6	harilik vaher	üksikpuu	78	25	12	III	
7	harilik vaher	üksikpuu	85	27	12	III	asub naaberkinnistul
8	hõberemmelgas	üksikpuu	247	79	20	III	seened (tuletael), asub naaberkinnistul, leidub kuivanud oksi
9	hõberemmelgas	üksikpuu	57	18	10	III	
10	hõberemmelgas	üksikpuu	65	21	10	III	
11	hõberemmelgas	üksikpuu	61	19	11	III	
12	harilik toomingas	üksikpuu		18	7	III	asub naaberkinnistul
13	harilik pirnipuu	üksikpuu		12 & 15 & 20	8	III	3 haru
14	raagremmelgas	üksikpuu		9 & 20	7	IV	kasvab mullavalli peal
15	raagremmelgas	rühm		8...15	12...14	IV	ca 40 tüve, asetsevad liiga tihedalt

LISA 2. PUUDE HALJASTUSLIKU VÄÄRTUSE HINDAMISE SKAALA

(1) Eriti väärtuslik puu (I väärtusklass) vastab vähemalt ühele alljärgnevale tunnusele:

- 1) dekoratiivse ja/või pikaeealise puuliigi eriti suur, elujõuline ja liigiomase kasvukujuga isend;
- 2) puu, mis on dendroloogiline haruldus või millel on ajalooline või kultuurilooline väärtus;
- 3) looduskaitse all olev puu;
- 4) kaitsealuse liigi elupaik.

(2) Väärtuslik puu (II väärtusklass) vastab vähemalt ühele alljärgnevale tunnusele:

- 1) dekoratiivne ja/või ennustatavalt pikaeealine ning terve või väheste kahjustustega elujõuline puu;
- 2) dekoratiivse ja/või pikaeealise puuliigi noor elujõuline isend;
- 3) terve ja liigiomase juurdekasvuga puu, mis on istutatud haljastusprojekti, -joonise või -skeemi järgi;
- 4) olulise maastikulise või ökoloogilise tähtsusega puu. Väikese ohuhinnanguga (sobivas kohas kasvav) elustikupuu.

(3) Oluline puu (III väärtusklass) vastab vähemalt ühele alljärgnevale tunnusele:

- 1) terve või väheste kahjustustega ebasümmeetrilise võraga puu;
- 2) alt kuni 1/5 ulatuses laasunud koonilise võraga elujõuline okaspuu;
- 3) puu, mille kahjustused või kasvuhäired ei mõjuta õige hoolduse korral selle dekoratiivsust ja eluiga;
- 4) puu, mis on osa ökoloogiliselt efektiivsest haljastusega kohast;
- 5) väikese ohuhinnanguga (sobivas kohas kasvav) elustikupuu.

(4) Väheväärtuslik puu (IV väärtusklass) vastab vähemalt ühele alljärgnevale tunnusele:

- 1) puu, mis kahjustab või hakkab tulevikus kahjustama puud, mis on liigi või asukoha poolest väärtuslikum;
- 2) puu, mis on eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu;
- 3) puu, mis on allasurutud seisundis;
- 4) linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik puu, mida võib säilitada kui biomassi, kuid mis on soovitatav likvideerida või asendada väärtuslikuma puuliigiga.

(5) Likvideeritav puu (V väärtusklass) vastab vähemalt ühele alljärgnevale tunnusele:

- 1) kuivanud, elujõuetu või ohtlik puu;
- 2) puu, millel on selles asukohas väike ökoloogiline tähtsus;
- 3) puu, mis on tugevasti kahjustunud varju, haiguste, kahjurite, vigastuste vms tõttu;
- 4) puu, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi puid või muud väärtuslikku haljastust.

(6) Puu väärtusklassist lähtudes:

- 1) I ja II väärtusklassi puu tuleb säilitada;
- 2) III väärtusklassi puu säilitada võimaluse korral;
- 3) IV väärtusklassi puu raiuda soovi korral;
- 4) V väärtusklassi puu tuleb raiuda.

LISA 3. FOTOD

Foto 1. Dendrooloogilised objektid nr 4, 5, 6 ja 7

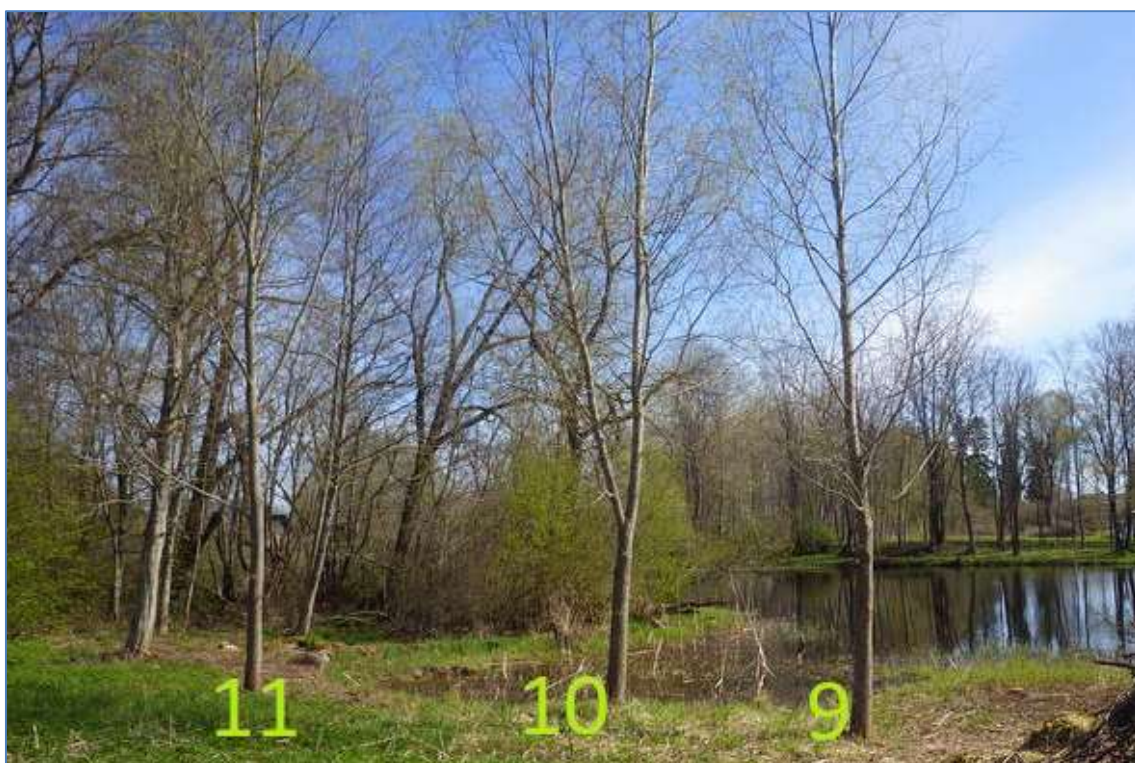

Foto 2. Dendrooloogilised objektid nr 9 - 11

Fotod 3 ja 4. Dendroloogilised objektid nr 5 (hall lepp) ja 13 (harilik pirnipuu)

Foto 5. Dendroloogiline objek nr 15 (raagremmelgate rühm)

LISA 4. DENDROLOOGILISE HINNANGU KAART

